

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Inkarėlis“
direktorius 2018 m. rugsėjo 6 d.
įsakymu Nr. V-70

PRITARTA
Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Ugdymo ir kultūros departamento Švietimo
skyriaus vedėjo 2018 m. rugsėjo 6 d. įsakymu
Nr. ŠV1-336

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „INKARĖLIS“ NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO DAILĖS UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Inkarėlis“ (toliau – įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190432886. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.

2. Įstaigos buveinės adresas – Kauno g. 43, LT91168 – Klaipėda, el. pašto adresas: inkarelis@gmail.com, tel. 8 46 383414, internetinės svetainės adresas: www.inkareliomokykla.lt

3. Programos pavadinimas – Klaipėdos lopšelio-darželio „Inkarėlis“ neformaliojo vaikų švietimo dailės ugdymo programa (toliau – programa).

4. Programos rengėjai: Danutė Juškienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Rėda Lenkauskienė, ikimokyklinio ugdymo mokytoja, vyresnioji auklėtoja.

5. Programos koordinatorius – direktorė Rima Savva.

6. Programos trukmė – tęstinė. Programos turinys koreguojamas pagal poreikį.

7. Programos apimtis – vieneri mokslo metai.

8. Programos dalyviai – ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai.

9. Programa aktuali, nes šiame technologijų amžiuje labai svarbu sudominti ir palaikyti ugdytinių norą pačiam kurti, tyrinėti, pajauti sėkmę, įgyvendinant kūrybines idėjas, ugdyti laisvą, kuriančią asmenybę, stiprinti sąsają tarp vaiko-šeimos-mokytojo-meninio ugdymo specialisto ir vykdomų tikslų, tarpusavio sąveikų, dalintis pozityvia patirtimi bendraujant ir bendradarbiaujant. Mokytojas turi reikiamą išsilavinimą šios programos įgyvendinimui bei kryptingai kelia ir tobulina kvalifikaciją meninio ugdymo srityje. Programa vykdoma pagal specialisto sudarytą ir direktoriaus pavaduotojo ugdymui patvirtintą vaikų lankomumo grafiką. Grupės sudaromos atsižvelgiant į vaikų amžiaus tarpsnius, esant reikalui pritaikoma. Meninis ugdymas atskleidžia vaiko prigimtines kūrybines galias, puoselėja mūsų krašto, šalies ir įstaigos tradicijas.

II SKYRIUS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

10. Programos tikslas – tenkinti įvairaus amžiaus vaikų meninius poreikius, atskleisti ir puoselėti kūrybiškumą, nuosekliai ir patraukliai ugdyti dailės raiškos gebėjimus ir estetinę nuovoką.

11. Programos uždaviniai:

11.1. ugdyti savimi pasitikintį, visapusiškai aktyvų vaiką, išlaisvinti jį saviraiškai ir kūrybai;

11.2. suteikti vaikams žinių, reikalingų meninės raiškos tobulinimui;

11.3. siekti, kad vaiko meninės kompetencijos (dailės krypties) pasiekimų ir pažangos vertinimas padėtų jam sėkmingai tobulėti;

11.4. žadinti estetinį jautrumą gamtai, žmogui, kultūrai, ugdyti meninį skonį;

11.5. kurti bendravimui palankią atmosferą, užtikrinti pozityvią vaiko, neformaliojo švietimo mokytojo ir šeimos sąveiką.

12. Dailės veikla vykdoma pogrūpiais (iki 10 vaikų). Pogrupiai sudaromi, atsižvelgiant į ugdytinių amžiaus tarpsnį, gebėjimus ir asmeninius jų saviraiškos poreikius, kasmet iki rugsėjo 5 d.

III SKYRIUS UGDYMO PRINCIPAI

13. Programa sudaryta, atsižvelgiant į šiuos ugdymo principus:

13.1. kūrybiškumo principas. Ugdymo turinys orientuotas į mąstymo ir kūrybos įgūdžių lavinimą, kurie padėtų formuoti brandžiai, lanksčiai, pasitikinčiai savimi asmenybei, galinčiai sėkmingai pritapti ir toliau plėtoti savo gebėjimus šiuolaikinėje sparčiai besikeičiančioje, nuolat tobulėjančioje visuomenėje;

13.2. humaniškumo principas. Atsižvelgiama į kiekvieno vaiko individualius gebėjimus, poreikius, vaiko asmeninę patirtį bei turimas žinias, sociokultūrinę aplinką;

13.3. estetiškumo principas. Siekiama vaiko estetinio jausmų lavinimo, kaip svarbiausio dvasinio brendimo veiksnio.

IV SKYRIUS METODAI, TURINYS IR PRIEMONĖ

14. Taikomi metodai: pokalbis, dialogas, pasakojimas, kūrybiniai ieškojimai, kūrybinės užduotys, demonstravimas, aiškinimas, stebėjimas, praktinė veikla, pamėgdžiojimas, savarankiškas darbas, aptarimas, ekskursijos, parodų lankymas ir kt.

15. Programos turinys, naudojamos priemonės, ugdomoji kompetencija:

Eil. Nr.	Kompetencija	Turinys	Priemonės
15.1.		Ikimokyklinis amžius (3-6 metai)	
15.1.1.	Meninė kompetencija	Vaikai susipažįsta su įvairiomis meninės raiškos priemonėmis ir medžiagomis, pasiūlyta ar savarankiškai pasirinkta meninės raiškos priemonė, kuria įsivaizduojama ar patirtą pasaulį. Eksperimentuodami bando taikyti mišrią techniką, maišyti, derinti spalvas. Atrasdami, bandydami, tyrinėdami siekia meninės raiškos priemonių įvairovės. Mokosi piešti daiktus vertikaliai ir horizontaliai, išlaikyti tarpusavio dydžio santykį tarp daikto dalių ar atskirų daiktų, tapyti ant įvairios faktūros ir formato popieriaus lapų, puošti apimtinės formas, dėlioti ornamentus iš geometrinių figūrų ir jas priklijuoti, gaminti įvairius dirbinius iš gamtinės medžiagos. Stebi gyvąją gamtą (medžius, gėles, paukščius, sraiges, vorus, boružes ir kt.), negyvąją gamtą (debesis, akmenis, dangaus kūnus ir kt.), piešia įvairiomis priemonėmis: teptuku, pagaliuku, pirštais, plunksnomis ir kt. Kuria pasakas piešdami pastele ant	Įvairios faktūros ir formato popieriaus lapai, akvarelė, guašas, vaškinės kreidelės, pastelė, spalvoti pieštukai, flomasteriai, kreidelės, tušas, spaustukai, šlampukai, figūrinio kirpimo žirkles, trafaretai, paletės ir kt.. Molbertai, darbataliai

		tamsaus popieriaus. Naudojasi žirkklėmis, aplikavimą derina su piešimu, štapavimu. Spontaniškai išreiškia savo nuotaiką įvairiomis meninės raiškos priemonėmis. Susipažįsta su tautodailininkų darbais. Grožisi savo ir kitų kūryba	
15.1.2.	Komunikavimo kompetencija	Įgyja bendravimo vaizdu elementarius įgūdžius suvokdami, kad meninė raiška yra savitas komunikacijos būdas. Bendraudami perteikia nuotaikas, jausmus, dalinasi įspūdžiais, patirtimi. Aptaria knygučių iliustracijas, gėrisi jomis. Įvardina kasdien matomus daiktus, žmones, gamtos reiškinius, gyvūnus, augalus paprastais žodžiais ir jų dariniais. Dalinasi informacija, keičiasi idėjomis, nuomonėmis, plėtoja bendravimo ryšius, reiškia savo mintis	Tautodailės albumai, dailės darbai, knygelės
15.1.3.	Pažinimo kompetencija	Stebėdami gamtą ir aplinką, savo įspūdžius pavaizduoja dailės priemonėmis. Pažindami medžiagų bei priemonių savybes, įvairovę, bando įvairesnį jų pritaikymą, eksperimentuoja. Susipažįsta su senovės lietuvių amatais, tautodailininkų darbais, tradicijomis, papročiais. Pasirinkdami dailės raiškos priemones, priima sprendimus, išmėgina naujas idėjas. Ilgiau sutelkia dėmesį, bando lyginti, vertinti, išmoksta tvarkos, eiliškumo, planavimo	Žurnalai, dailės albumai, nuotraukos, reprodukcijos
15.1.4.	Socialinė kompetencija	Įgyja bendravimo vaizdu elementarius įgūdžius, formuojasi dorūs santykiai su kitais žmonėmis, gamta, dailės kūrinių, žmogaus sukurtais daiktais. Ima pažinti savo ir kitų žmonių jausmų pasaulį. Mokosi tausoti ir rūpintis dailės kambarėlio aplinka ir priemonėmis, laikytis saugaus darbo taisyklių. Pradedą suvokti savo jausmus ir tinkamai juos išreikšti Ugdosi gebėjimą gerbti kitų idėjas	
15.1.5.	Sveikatos saugojimo kompetencija	Laikosi susitarimų, taisyklių ir tvarkos. Kūrybinės veiklos metu lavina kūno koordinaciją, pirštų ir riešo judesius, lytėjimo pojūčius. Tobulėja gebėjimas vizualiai skirti objektus, derinama akies ir rankos veikla. Ugdosi emociškai: gali bendrauti be žodžių, jausmus išreiškia meno priemonėmis, taip pašalina įtampą, baimę, priešišumą, įgauna pasitikėjimo savo jėgomis, savitvardos. Geba	

		susikaupti, džiaugiasi asmenine bei draugų kūryba	
15.2.		Priešmokyklinis amžius (6-7 metai)	
15.2.1.	Meninė kompetencija	<p>Aptaria reprodukcijas, meno kūrinius, savo patirtus jausmus, būsenas išreiškia dailės priemonėmis (savo pasirinktomis ir pedagogo pasiūlytomis). Analizuoja tautodailės darbus: austas juostas, margučius, medžio raižinius, odos dirbinius ir kt. Pastebi jų ornamentiką, faktūrą, spalvas ir tai pritaiko savo kūrybiniuose darbuose. Užfiksuoja vaizdus, klausydamiesi muzikos. Lipdant geba naudoti įvairius plastiškoms medžiagoms būdingus išraiškos būdus: tempimą, formavimą, konstravimą, geba panaudoti papildomas medžiagas išpūdžiui sustiprinti, dekoruoja naudodami įvairias įprastines ir netradicines priemones. Lipdo pagal pasiūlytą temą ir pagal savo sumanymą, kuria kompozicijas. Gėrisi savo ir draugų kūryba. Išbando savo sugebėjimus su įvairaus šiurkštumo, storumo, įvairių spalvų popieriumi (buityje nereikalingi laikraščiai, servetėlės, tapetai, folija ir kt.), piešia, lanksto, klijuoja įvairias plokščias ir pusiau plokščias formas. Plėšo, kerpa, klijuoja įvairias geometrines figūras, dėlioja ornamentus, regimos informacijos ženklus. Savo kūrybiniai idėjai įgyvendinti, naudojami įvairiomis medžiagomis: konstruoja iš medinių, plastmasinių detalių, stato įvairius statinius iš kaladėlių, lazdelių, lentelių. Konstruoja žmogaus, gyvūnų, paukščių figūras. Gamina įvairius dirbinius iš gamtinių medžiagų</p>	<p>Molis, plastilinas, įvairūs modelinai, netradicinės lipdymo priemonės (perdirbto popieriaus masė, folija, sūri tešla ir kt.); stekos, įvairūs buityje ar žaidimuose naudojami gražius išpaudus paliekantys daiktai; įvairūs dažai, audinių atraižos, kreida, paralonas, druska, folija, tempera, siūlai, sagos, oda, servetėlės, anglis, atspaudai, gamtinė medžiaga ir kt.</p>
15.2.2.	Komunikavimo kompetencija	<p>Savarankiškai ieško informacijos rašytiniuose šaltiniuose, komentuoja meninio pobūdžio iliustracijas. Plečia savo žodyną vartodami specialius terminus: skulptūra, paletė, tekstūra, koliažas ir kt. Pristato savo sukurtą darbą, įvardija raiškos priemones, ieško tinkamų žodžių, išsireikšimų apibūdinti jausmams, išgyvenimams, emocijoms. Garsiai mąsto, svajoja, pasakoja savo idėjas. Aktyviai eksponuoja savo darbus, rodo kitiems</p>	<p>Dailės kūrinių ir tautodailės reprodukcijų albumai, vaikų dailės darbų knygelės, iliustruotos grožinės literatūros knygelės</p>
15.2.3.	Pažinimo kompetencija	<p>Tyrinėja įvairias medžiagas, jų fizines savybes, įrankius, žino, kam naudojami. Pažįsta ne tik spalvas, bet ir atspalvius</p>	<p>Knygos, žurnalai, dailės albumai</p>

		<p>suvokia, kurios spalvos dera, kurios ne, nusako, kas nutiks sumaišius spalvas. Kurdami erdvines konstrukcijas ar lipdydami tyrinėja formas ir lavina erdvės jausmą, lavina matavimo įgūdžius. Mokosi atrasti nuolat naudojamų daiktų galimybes. Kurdami geba pažinti ir įvertinti kūrybinei saviraiškai tinkams medžiagas ne tik darželyje, namuose, bet ir kitoje aplinkoje. Įgyja ekologines žinias apie medžiagų daugkartinį panaudojimą</p>	<p>nuotraukos, reprodukcijos ir kt.</p>
15.2.4.	Socialinė kompetencija	<p>Mokosi suprasti kitų bendraamžių jausmus, pamatyti jų kūrybinių sprendimų įvairovę bei savitumą. Geba kurti su kitais ir greta kitų. Dalinasi savo patirtimi su draugais ir tėveliais. Gali dirbti komandoje kurdami kolektyvinį darbą. Per tautodailę sužino žmogaus gyvenimo ypatumus, kokie buvo amatai. Ugdomi supratimą apie gyvenamąją aplinką. Nusako, kuo jam patinka savo ar kitų darbeliai. Dirba atsakingai, susikaupęs, supranta, kad reikia baigti tai, kas pradėta, sutvarko darbo vietą</p>	
15.2.5.	Sveikatos saugojimo kompetencija	<p>Plėšydami popierių koliažams ar karpydami žirkėmis, lavina smulkiuosius raumenis. Piešdami linijas, formas, lavina judesius, orientaciją lape bei koordinaciją. Kuria tvarkingai, saugiai, taupiai. Žino, kokį pavojų sveikatai kelia nesaugiai naudojamos priemonės, taip pat, ką daryti susižeidus</p>	

V SKYRIUS UGDYMO PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

16. Įgyvendinus programą, vaikai:

16.1. gebės kurti natūraliai, laisvai, drąsiai, savitai ir reikšti savo nuotaiką, jausmus, mintis įvairiomis dailės priemonėmis;

16.2. gebės ieškoti ir atrasti patrauklius ir priimtinus meninės raiškos būdus, tinkamai pasirinkti ir naudoti pagal paskirtį įvairias dailės priemones.

16.3. dalyvaus įvairiose šalyje ir mieste organizuojamose vaikų kūrybos parodose, konkursuose, festivaliuose.

16.4. pažins gamtos ir žmogaus sukurtų daiktų, meno kūrinių grožį, dalinsis asmeniniais meninės ir estetinės patirties įspūdžiais, vertins kas gražu, tikės savo sėkme;

16.5. gebės orientuotis, prisitaikyti ir lanksčiai elgtis įvairioje socialinėje aplinkoje, bendrauti ir bendradarbiauti su bendraamžiais ir suaugusiais.

17. Ugdymo pasiekimų vertinimas:

17.1. vaiko daroma pažanga yra vertinama nuolat, fiksuojama du kartus per metus (mokslo metų pradžioje ir pabaigoje) ir kaupiama Vaiko pasiekimų aplanke;

17.2. vertinimo metodai: vaiko stebėjimas natūralioje kasdieninėje veikloje, vaiko veiklos ir kūrybinės raiškos darbelių analizė (meninės, žodinės kūrybos darbai, nuotraukos, vaiko veiklos stebėjimo užrašai), vaiko kalbos užrašai, pokalbiai su vaiku ir vaiko tėvais, (kasdieniniai ir

individualūs pokalbiai), specialistų pokalbiai: meninio ugdymo mokytojo, neformaliojo (papildomo) ugdymo mokytojo (pedagogo), logopedo;

17.3. Informacija, sukaupta Vaiko pasiekimų aplanke, aptariama su tėvais ar globėjais individualiai.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Inkarėlis“
mokytojų tarybos 2018 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio
protoliniu nutarimu (protokolas Nr. V2-4)

LITERATŪRA IR KITI ŠALTINIAI

1. Bessenyei A. Piešimo mokymas vaikų darželyje. Kaunas, 1996.
2. Česnauskienė D. Vaikų ugdymas menine veikla. Klaipėda, 1994.
3. Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas. Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras, 2014.
4. Ikimokyklinio ugdymo gairės. Vilnius, 1993.
5. Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašas (Lietuvos Respublikos švietimo ir ministro 2011 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. V – 1009 redakcija).
6. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras, 2015.
7. Puodžiukaitis V. Formų piešimas. Vilnius, 1998.
8. Usočiavaitė E. Lietuvių liaudies ornamentai. Vilnius, 1998.